

Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . . . 6 ft — kr.
 Fél évre . . . . . 3 ft — kr.
 Negyedévre . . . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetések díja:

szentiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedélyezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papír-
 áruháza részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,
 hova ugy a lap szellemi részét állító
 közlemények, mint az előfizetése-
 zetek és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A ref. egyházmegyék mozgalma.

— okt. 11.

Lapunknak nem célja, sem nem hivatása az egyes felekezetek belügyeibe illetéktelenül beleavatkozni, csak amennyiben az általános magyar nemzeti politikát érinti a felekezeti mozgalom, csak annyiban kötelességünk a lelkesedő öröm hangján szólalni meg, ha az egyes felekezetek intézkedése politikai hitvallásunkat juttatja diadalra, vagy tiltakozólag, intőleg emelni föl szerény szavunkat, ha a magyar nemzeti politikát látjuk veszélyeztetve, vagy bármilyen kis mértékben is bántalmazva.

A nagyenyedi egyházmegye harmadiknak fogadta el az orbai egyházmegye javaslatát a presbiteri egyházrendszer életbe léptetése mellett, ami voltaképpen egyetelmű a világi elem kizorításával az egyház kormányzatból, vagyis annak lehető korlátozása, úgy amint az a többi egyházkerület kebelében történik.

Nem tartozik mi reánk a több évszázados hagyományokra rámutatni, vagy azokra a nehézségekre, melyek utjában állanak Erdélyben az ilyen irányú reformoknak; a tanárok szerzett jogaira, vagy arra az elvitáhatatlan tényre sem, hogy az erdélyi ref. egyházkerület iskoláit, kollegiumait nem annyira egyházközségek és — megyék tartják fenn, mint inkább megfordítva, a kollegiumok gyakorolnak patronátusi jogot az egyes egyházközségek felett, mint pl. a nagyenyedi Bethlen-kollegium is, mely nem csak főlős számú ev. ref. lelkész javadalmazásához járul birtokai szerint itt-ott a vidéken, hanem tudvalevőleg még a püspöki fizetéshez is több száz frtot szolgáltat évenként.

Az sem a mi dolgunk, hogy a vagyonukat illetőleg önkormányzati joggal felruházott egyes kollegiumok minő viszonyba kerülnek majd a kerülettel, melynek színe előtt nem lesz elegendő képviselőtük? és hogy mennyivel választ majd szerencsésebben kollegiumi tanárokat a papság maga, mint most az első sorban érdekelt tanári kar a világiakkal és papsággal együtt?

Arra a kérdésre sem felelünk, hogy az ohajtott reformok megvalósítása mennyivel hozza közelebb a lelkesítő kart a tanári, világi elemmel? mennyivel lesznek „vallásosabbak“, „hitbuzgóbbak“, ha még inkább lazul a kapcsolat? mennyivel kevésbé fordulnak az állam segélynyújtó keze felé, vagy ha éppen úgy kell, magához az államosításhoz?

Mindez az egyik felekezet keblü ügye; vitassák meg

ők maguk, intézzék el, döntsék el a saját körükben legjobb belátásuk szerint.

Minket csak annyiban érdekel, amennyiben az egész mozgalmat benső összefüggésben látjuk erdélyi hazarésztünk tágabb értelemben vett politikájával.

Volnánk csak mind egy ajku, egy anyanyelvű nemzet; töltönek csak be mind tősgyökeres magyarok Erdély völgyeit, hegykatlanait; zengene csak magyar dalokat magyar pásztorfi fűzfalíncjőn, az erdős, sziklás havasok szakadékaik között is: az esetben ám legyen, egy szavunk sem volna a ref. papság emetörekvésehez.

De mikor a megadott viszonyok mellett, melyekkel minden komoly és józanul gondolkodó magyar politikusnak számolni kell, éppen az a felekezet készül önmagában meghasonolni, melyet mint kiválóan „magyart“ szoktak volt emlegetni: akkor mi sem maradhatunk némán, összetett kézzel.

Az erdélyi ref. felekezetnek mindig egyik disze, egyik főerőssége volt a szellemileg művelt, a vagyoniilag is inkább megáldott világi elem. Ennek az erősségnek köszönhető, hogy, amint a történelem lapjai is bizonyítják, mindig szilárd bástyáitól szolgált a sokat üldözött, sokat tépdesett, de mind a mai napig magát nem hagyó s fejét fölemelve hordó magyarságnak.

Gondoljak meg, akik más viszonyok közt termett, más égaljhoz szokott növényt akarnak hozzánk átültetni, hogy az itt nem fogja ugyanazokat a gyümölcsöket teremni, mint ahonnan veszik, sőt ellenkezőleg, elsatnyul előbb-utóbb.

Különbön mi — pedig nem akarunk opóimisták lenni — sehogysem tudunk komoly jelentőséget tulajdonítani ennek a mozgalomnak. Főlemeljük ugyan intő szavunkat, ámde abban a biztos reményben, hogy az egyházkerület bölcs és hazafias vezetősége nem engedni elmérgesedni a még csak fenyegetőző bajt.

Bizunk az újonnan választott püspök, dr. Bartók György békeapostoli szavaiban, melyekkel székét elfoglalta, ki a háboruszkodás évei után békés, csendes munkálkodás korszakát inaugurálta.

Már pedig ha e mozgalom tovább vetné hallamgyűrűt, leszen újra zaklatás, háborúság, sőt sokkal nagyobb, mint aminő volt. Emészto forradalom zsiabasztaná meg az erdélyi ev. ref. egyházkerület nemzeti misszióját. Isten őrizzen attól!

(ed.)

Sz. 16821—899. Alsófehér vármegye alispánjától. Hirdetmény. Közhírré teszem, miszerint Alsófehér vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1900. évre a megyei igazoló választmány által megállapítván, az 1886. évi XXI. t. cz. 28. §-a értelmében folyó okt. hó 9-től kezdve folyó hó 23-ig bezárólag a vármegyeházánál a levéltári helyiségben közszemlére lesz kitéve, mely idő alatt azt ugyanott bárki megtekintheti s a névjegyzék elleni netaláni felebbezést a kitétel első napjától számított 15 nap alatt, tehát folyó hó 24-ig az állandó bíráló választmányhoz címezve hozzám betérteszheti.

Nagy-Enyed, 1899. október 7-én.

Csató János
kir. tanácsos, alispán.

Másolat. 102620/III. M. kir. belügyminiszter. Körrrendelet valamennyi vármegye és tk. város közönségének. Az 1899. XXXVI. t. cz. 2. §-a értelmében 1900 évi január hó 1-től kezdve az összes törvényhatósági és községi bevételek és kiadások korona értékben állapítandók meg és a számadások ebben az értékben vezetendők. Ugyanezen t. cz. 3. §-a értelmében továbbá a törvényhatóságok és községek felügyelete alatt álló vagy közszélokot szolgáló testületek, alapok, egyesületek, társaságok, szövetkezetek és intézetek könyvei és számadásai korona értékben intézendők. Eanél fogva, tekintettel arra, hogy a törvényhatósági és községi (rend. tan. városi) jövő évi, a fentebbiek szerint már korona értékben megállapítandó költségvetések tárgyalásának ideje már elérkezett, továbbá, hogy a számadási könyveknek a jövő évre szintén a korona érték szerint elkészítése és berendezése iránt is előzetesen kellő időben kell gondoskodnia, felhívom a törvényhatóságot, hogy az ezen irányban szükséges intézkedések megtételét úgy a saját belső és külső igazgatása és háztartása, mint a vármegyébe kebelezett községek (rend. tan. városok) igazgatása és háztartása körében haladéktalanul rendelje el.

Budapesten, 1899. szeptember 26. A miniszter helyett Széll Ignác s. k. államtitkár.

Sz. 16675—899. Alsófehér vármegye Alispánjától. Fenti körrrendelet tudomásvétel, alkalmazkodás végett közlöm.

Nagy-Enyed, 1899. október 5-én. Csató János, kir. tanácsos, alispán.

TÁRCZA.

1849. október 6.

Emlékbeszéd.

A Bethlen-kollegium által rendezett emlékünnepezen tartotta Bodrogi János tanár.

Nincs nemzet a földön, amelynek szabadságját több és nemesebb vér öntözte volna, mint a magyarét. A szabadság olyan lilium, mely mindenütt és minden korban vérből hajtott ki. Tanusítja ezt a világtörténelem és tanusítja a magyar nemzet ezer éves európai története. Nincs olyan idő, amelyben a szabadság ne kívánt volna emberáldozatot. Ezer éves életünk nem áll egyébből, mint nemzeti létünkért folytatott küzdelmeknek folytonos láncolatából. Ha ez óriási áldozatoknak és szenvedéseknek mindenikét krónikába szednők, bizonyára az év minden napjára jutna valami olyan, mely szívünkben legalább egy sohajást s szemünkben egy könnyűt tudna kicsalni.

Volt egy korszak nemzeti életünk történetében, mely annál nagyobbak tűnik fel előttünk, minél távolabb ragadja tőlünk az idők árja. Volt egy dicső korszak, mikor óriás volt ez a maroknyi nemzet s mikor a szabadság lehellete új életet és megifjodást, új erőt és öntudatot öntött belé. A multnak kódén még most is áthat az a varázsfény, mely a felvirradt szabadság ragyogása volt.

Koszorút fonunk mi is minden esztendőben e nagy tavasz emlékének s a hazafias kegyelet által felállított oltárt illatos virágokkal szoktuk behinteni. Tiszta szívvel, önzetlenül járunk mindig ez oltár elé, mert an-

nak az Istenségnek, akit ez magaslat, szabadság a neve. Leborulunk e nemes ifjúsággal együtt az ő tündöklő dicsősége előtt s a hazafias zsolozsmáinál magasztaljuk az ő hatalmát s mutatjuk be legkedvesebb áldozatul lelkünk áhitatát.

Még egy másik áldozatot is szoktunk hozni minden esztendőben: öszinte, mély fájdalommal siratjuk el azokat, akik éppen ma 50 éve, 1849. okt. 6-án szenvedtek vértanui halált.

Ez évenkénti áldozatokkal lesz igazán méltó ifjúságunk ez iskola alapítójának dicső, nagy nevéhez; ez áldozatok növelik lelkükben azt az önzetlen hazafias szellemet, amelynek hazánk összes lelkei közül egyik sem lehet méltóbb hirdetője, letéteményese, mint ez.

Igen, kétszer áldozunk minden esztendőben egy már felszáz esztendő óta eltűnt korszak emlékének, melyet legméltóbban szabadságharcznak nevez a történetírás. Szabadságharc volt az a titáni küzdelem, melyben őseink védtek azt, ami legszentebb egy nemzet kincsei között. Kivívták, visszaszerezték először, amit 300 esztendő küzdelem alatt elveszített a nemzet. És mikor újra megvolt minden, mikor a jognak és az igazságnak fegyverével visszaszereztük szabadságunkat, függetlenségünket s azt hittük, hogy újra szabadok és boldogok leszünk, akkor mintegy villámcsapásra visszavettek mindent, visszavettek mindazt, amelyekért lelkünk pár pillanattal azelőtt az örömtől repest. A nemzet e hirtelen, váratlanul jött változást nem tudta megérteni; egy darabig mintegy tétovázva kereste az okokat, hogy vajjon nem-e ő a hibás, de midőn minden kétséget kizárólag, legjobb lelkiismerete szerint meggyőződött, hogy

ő nem hibázott s csak az eddigi vívmányoktól akarják megfosztani s ismét szolgává tenni: akkor fegyvert fogott s harczott úgy, mint azok a felistenek, kikről az ókor mythológiai csodákat mesélnek el. Fegyverben állott az egész nemzet s az igazság, amelyért harczólanak megkettőztette, megszázaszorozta erőiket s lépérl-lepésre verték, szoritották az abszolutizmusnak zsoldos seregeit.

Ehhez hasonló küzdelmet alig mutat fel a világtörténelem. Ha minden magyar vitéznek száz karja lett volna s mindenikben egy-egy éles kard, még úgy is bámulatot és elismerést érdemelt volna ki az elért eredmény után. Az abszolutizmusnak reánk zúdított hordái ezrével hullanak el s a legtöbb csatában a Máriás és háromszínű lobogó a diadal. Ugy látszott, hogy vérrrel és karddal ugyan, de meg fogják védelmezni azt, amit békében szerzének.

Azonban nem így történt, mert midőn világossá lett, hogy az igazságot a maguk erejükön nem tudják eltiporni, az intervenciót vették segítségül s reánk zúdítottak 200.000 vasba, fegyverbe öltöztetett babot, akiknek a szabadságról nem volt és nem is lehetett fogalmuk soha s kicsavartatták kezeinkből azt a kardot, melyet pirosra festett a legszentebb nemzeti jogainkért folytatott küzdelem.

1849. aug. 13. Világos! Te szabadságharczunknak temetője vagy! Istenem, mi lehetett az, ami ott történt! A honvéd vádlólag tekint az égre, hogy meg kell válnia fegyvertől, amelyhez annyi feledhetetlen emlék, annyi dicsőség fűződik. Hát azért kötö fel kardját a honfi, hogy most az ellennek adja? A huszár leszurja

Országgyűlés.

Hétfőn fontos ülése volt a Háznak. Lukács László pénzügyminiszter a jövő évi — 1900. — költségvetés előirányzatát terjesztette a képviselőház elé, az u. n. expozé-t. A folyó évben a pénzügyminiszter előterjesztése annyiban is kiválóan érdekes volt, amennyiben jelen előterjesztésében a miniszter kiemelte azon fontos teendőket is, melyek a Háza várának és amelyek abban kulminálnak, hogy az egyenes adókat reformálni kell. A pénzügyminiszter beszédére még visszatérünk. Itt még csak azt említjük meg, miszerint a költségvetési előirányzat 1.831,583 korona fölösleget tüntet fel, a tavalyi zárszámadások folyamán pedig 23 milliányi fölösleg mutatkozik. A képviselőház feszült figyelemmel hallgatta a miniszternek 2 óránál tovább tartó érdekes fejtegetéseit és igen gyakran a tetszés és helyeslés kitérői kísérték a folyékonyan, érthetően előadott beszédet.

Az ülés java részét foglalta el az expozé előterjesztése. Lukács László beszéde végével zajosan megjelenezték és a Ház minden oldaláról siettek hozzá a képviselők, hogy őt fontos és hazánk pénzügyeire nézve oly örömdetes kijelentéseért üdvözlőjék.

Pár percnyi szünet után a kérvények tárgyalására került a sor. Érdekes volt a kőbor cigányok megfélemezésére beterjesztett törvényhatósági kérvények tárgyalása, melyet a belügyi és földművelésügyi minisztereknek adtak ki tanulmányozásra; továbbá Pécs városának kérvénye, hogy a genfi szállót, hol ő Felsőge a királyné meggyilkoltatott, vegye meg az állam és alkotta át fogadalmi templommá. E kérvény, Széll Kálmán miniszterelnök felszólalása után, tanulmányozásra a kormányzatnak adatott ki.

A keddi ülésen a kérvények tárgyalását folytatták.

Hiteliszövetkezet városunkban.

A nagyenyedi iparos önképzőkör s a tövisi iparosok néhány agilis tagjának praktikus és szép gondolata f. hó 8-án délután valósult meg, amennyiben kezdeményezésükre városunkban az országos központi hiteliszövetkezet segítségével és közreműködésével ma napon a „Nagyenyedi és Tövisi Ipari hiteliszövetkezet” megalakult. Az alakuló közgyűlés az országos központi hiteliszövetkezet kiküldöttje dr. Horváth János elnökle alatt, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara kiküldöttje dr. Gáman József, a városi hatóság megbízottja Török Bertalan országgyűlési képviselő és igen szép számú iparos jelenlétében tartott meg és folyt le, mindvégig az ügy iránt való legnagyobb érdeklődés mellett.

Elnök az alakuló közgyűlést megnyitva, kiváló szakismeretre valló beszédben ismerteti a hiteliszövetkezetek célját általában s különösen az iparszövetkezeteket.

Előadja, megérteti az iparos osztályra e hiteliszövetkezetből háruló sokféle előnyt. Kimutatja, hogy az ipartörvény által felkarolt és biztosított erkölcsi ipari

élet fiegészítéseképpen az üzleti életet szolgálja a hiteliszövetkezet, a magas kormány által a kisiparosoknak anyagi megmentésére nyújtott ezen intézmény. „Minden iparos lépjen bele, fogadja el a segítség-nyújtás ezen módját az államtól, nehogy különben téve segélykiáltásunk süket fülekre találjon odafent.” Ezt mondhatjuk a meggyőződés beszéző elnökkel mi is.

A kereskedelmi és iparkamara kiküldöttje dr. Gáman nem győzi eléggé hangsúlyozni a belépés előnyeit, szükségességét; de kéri iparosainkat, hogy jelenlegi felbuzdulásuk ne legyen szalmaláng, vizsálykodás, kicsinyeskedések, személyes torzsalkodásokkal ne bémítssák soha a fiatal szövetkezetet. Együtt munkálkodás, kitartás mellett szép jövőt jósol.

Török Bertalan orsz. gyűlési képviselőnk köszönetet mond az orsz. közp. hiteliszövetkezet és az iparkamara kiküldöttjeinek a szövetkezet létesítéséért s buzdító szavait iparosainknak az önmagukban való csendes munka áldásainak elérésére irányítja, mely zárjon ki minden kenyérrigységet, álnagyravagyást.

Ezek után még Gergelyi István olvas fel néhány buzdító szót a jelenlevőknek, mire aztán elnök konstatálja, hogy a hiteliszövetkezet létesítéséhez szükséges aláírások szép számban megtörténtek, amennyiben 83 tag jegyzett 196 darab, egyenkint 25 firtos részvényt s a közgyűlés határozza meg a megalakulás fölött. A közgyűlés egyhangulag, felkiáltással elhatározta, hogy Nagy-Enyed székhellyel megalakítja a „Nagyenyedi és Tövisi ipari hiteliszövetkezet”-et; kimondta, hogy belép az orsz. közp. hiteliszövetkezetbe, mire megválasztotta előjáróságát, amint következik:

Igazgatókká választottak három évre: Dunai Albert, Incze István, id. Kun József, Szergey János, ez alkalommal az 1903. évi rendes közgyűlésig; igazgatóvá kinevezetett az országos hiteliszövetkezet részéről ugyancsak annyi időre dr. Garda Kálmán, ki a szövetkezet ügyési teendőivel is megbízott.

Felügyelő tagokká választottak egy évre, jelenlegi alkalommal azonban az 1901. évi rendes közgyűlésig: Borza Jenő, Áron János, Gergelyi István, felügyelő taggá kinevezte az orsz. közp. hiteliszövetkezet dr. Lengyel Györgyöt. Még 20 bíráló bizottsági tagot választottak ezeken kívül nagyenyedi és tövisi iparosok közül vegyesen, mire igazgatósági gyűlés, este pedig Knobloch tövis-utcai vendéglőjében társas vacsora következett.

A kolozsvári tanári kör ülése.

— okt. 9.

Amint már lapunkban említettük, f. hó 8-án az országos középiskolai tanáregyesület kolozsvári köre IV-ik vándorgyűlést Nagy-Enyeden, a Bethlen-kollégium nagytermében tartotta meg dr. Márki Sándor egyetemi tanár elnökle alatt. A reggeli gyorsvonattal 18 tagja érkezett meg a körnek: egyetemi tanárok, részint különböző felekezetű iskoláknál szolgáló középiskolai tanárok.

lálhattak volna erre a szomorú szerepre alkalmasabbat Haynau bárónál. Egy Karaffa, egy Kobb, egy Bástia egy személyben. A vértsozomjazó Marat neve nem lehetett rémesebb, utálatosabb a francziák előtt, mint előtünk az övé. S a végzet még sem küldött egy Corday Saroltát számára, kit a történelem is „bresciai hiéna” melléknevével látott el.

„Lázadók” megbüntetését hadi törvényszekre bizza. Hét vérbíróság szerveztetik: Budapesten, Aradon, Kasán, Nagyváradon, Pozsonyban, Temesvárt és Nagy-Szebenben. Budapesten és Aradon leginkább a volt katonák ügyét veszik tárgyalás alá. Börtönhelyiségül több mint tíz várost jelölnek ki.

Haynau szept. 1-én egy felhívást tesz közzé, melyben felhívja a volt cs. kir. tiszteket, az országgyűlés, a honvédelmi bizottmány és a forradalmi törvényszék tagjait, hogy a katonai kerületi parancsnokságnál vagy a hadi törvényszéknel három hónap alatt jelentkezzenek.

Megindult országszerte a vad és kegyetlen hajsz. A felhívás kibocsátása után azt mindenki tudta, hogy iszonyu boszura készülnek, de mégis egy pár hét múlva, okt. 6-án, mint villámcsapás úgy hatott a hír, hogy szabadságharcunk 13 legvitézesebb bajnokát és első felölös miniszterelnökét kivégezték. Eleinte senki sem akarta elhinni s lehetetlenségnek tartotta Fajdalom, azonban valóság volt.

Az aradi várba elzártak közül 13-at halálra ítél a haditörvényszék s a vérbíróság ítélete már okt. 5-én megerősítve érkezett vissza. Nem lehet leírni a jelenetet, melyet az ítélet hatása okozott.

(Vége következik)

Fogarasi Béla gimn. igazgató üdvözölte őket az állomás várótermében, mire Márki egyet. tanár elnök fejezte ki örömét, hogy a nagynevű Bethlen-kollégium vendégei lehetnek Szakadó esőben vonultak be az illusztris vendégek hosszú kocsisorról, elszállásoló, szívesen látó házigazdáikhoz, a kollégium egyes tanáraihoz.

Miután részt vettek a ref. templomban Szász Domokos néhai püspök emlékére rendezett grászünnepeleyn, fél 12-kor a kollégium dísztermében megkezdődött a tanári felolvasó ülés. A tanárokon kívül jelenléttükkel megtisztelték az ülést: Zeyk Dániel főispán és főgondnok, Kovács Gyula polgármester, Gáspár János vármegyei főjegyző és még mások.

Elő sorban Márki Sándor elnöki megnyitójára hangzott fel, mely nagy hatást és sűrű tetszés-zajt keltett lendületes irállyal és hazafias, szabadelvű, előkelő tartalmával. A Bethlen-kollégium multjára vetett érdekes visszapillantást, amivel kapcsolatban szellemes fordulattal nagy lelkesedéssel nyilatkozta ki, hogy a tanári meggyőződés szabadságának minden illetéktelen, igazságtalan korlátozása ellen tiltakozását emeli fel a kör. A „Ferenc-József-intézet” egyik előkelő tanárának, Varga Ottónak az esetére ezelzett, kinek szabadelvű előadását besugás és ártalkodás alapján felségsértésnek akarja minősíteni a rosszakarú. A szabadelvű és hazafias eszmékért évszázakra visszamenőleg mindig lelkesülő intézet falai között megkapó erővel nyilvánult most is a régi nemes hagyományok szelleme. A kör egyhangulag tette magáévá dr. Farnos D. és Fogarasi B. indítványait, melyek szerint a gyönyörű Megnyitó jegyzőkönyvbe igttatják egész terjedelmében és kinyomatása és szélesebb körben is terjesztése a közelebbi napokban szintén megtörténik. (Akkor mi is közölni fogjuk olvasóinkkal.)

A gyűlés további folyamán dr. Farnos Dezső koll. tanár olvasta fel általános figyelem és tetszés közt értekezését a „Zeneoktatásról a gimnaziumban”. Mire — hogy bíráló szavait idézzük — a „szépen kigondolt, mindvégig magvas, gondolatkeltő” értekezés szélesebb körben való ismertetését és a központ figyelmének a zeneügy rendezésére való felhívását határozta el a kör gyűlés. (Később lapunk hasábjain munkatársunknak ez érdekes értekezését szintén közölni fogjuk.)

Most dr. Csengeri János egyetemi tanár, a klasszikus költők kitünő fordítója és elsőrangú magyarázója, ült a felolvasó asztalhoz, hogy az új tanterv egyes hiányait, tévedéseit a klasszikus nyelvek tantervét illetőleg kimutassa. Jóllehet — úgy mondta — a miniszter lezártnak tekinti a tantervet, ő mégis veszi magának a bátorságot, hogy a pecsétet feltörje és kritikai észrevételeit megtegye. A nagy figyelemmel hallgatott és szellemesen előadott fejtegetés után a gyűlés tagjai az intézet berendezését, gyűjteményeit tekintették meg.

D. u. 2 órakor foglaltak helyet a kollégiumi tápintézet díszesen fölterített asztalánál jóízűen és kedélyesen lakomázni. Amint előbb a szellemi menü, úgy most a testi táplálék kitünő menüje is nagy tetszésnek örvendett és gyakori, szellemesen szellemesebb köszöntökkel fűszerezett egészen 5 óráig, amikor a város külső megtekintése, az Órhegy szép kilátásának élvezete következett, ami a szerencsére gyorsan kiderült időjárás mellett lehetségessé vált. Később villamvilágítás fényénél a fegyházat tekintették meg. Majd újból a tápintézet asztal mellé sereglettek, hogy a gyorsan elköltött vacsora után az esti gyorsal ki-ki hazaérkezhessek.

Szép nap emlékével gazdagodott lelkünk; nekünk is, kik városunkban tisztelhetünk a szellemi élet emez előkelő munkásait, de másfelől bizonyára nekik, a vendégeknek is, kik szívesen látó, velők szabad gondolkodásban, egyetértő és nemes hazafiságban együtt érző társakra, barátokra leltek.

Hang visszhangot kelt; a visszhangnak hullámzása újból visszhangot eredményez. A szépek, a jónak, az igaznak örök élete ilyen módon van időtlen időknön át biztosítva!

x.

Ebergényi Mózes.

1830—1899.

Mostohán nehezedik a sors Verespatakra, ezen oly életképes és országos fontosságú bányavárosunkra. Rövid időn belül sorra veszíti el leglelkesebb bányászait, vezérlő férjait, az erdélyi aranybányászat oszlop tagjait, az aranyvidék legtevékenyebb, legszámottevőbb tagjait. Rövid két éven belül e város három legelőkelőbb polgára, legtekintélyesebb vezetője hunyt el: Ajtay János, Moldován Lajos után a ravatalon fekszik most telekesi Ebergényi Mózes, a bányászok nesztora, a vidék vezérlő szelleme, a bányász munkások jótékony pártfogója, vezetője, támogatója.

E század közepe óta e három névvel szorosán össze-

forrt e b...
nek még...
János s...
tét. E b...
egész m...
három t...
jét és a...
Áldásos...
nem vol...
éveiben...
z es és...
Verespa...
rosát, a...
tátongó...
vettel, f...
derek, f...
időn bel...
őket pó...
nép hála...
fog élni

Eberg...
intellige...
tevő te...
végéig...
nek, sz...
mint ily...
ha vala...
munkál...
a megye...
keért te...
utakat...
lamit ta...
számotte...
öt és m...
ne adóz...
ben a v...
letlen h...
párt eln...
gyűlésre...
utóbb is...
let ma...
akarta...
aranybá...
azon té...
val rob...
lehetőv...
séggel...
lözhetet...
szegény...
port, es...
sek, mi...
állítás...
midőn...
is lesz...
„Majd...
ez volt...
halasztá...
jótékony...
népe; j...
„kurá...
után el...
aki ann...
Végül...
Mózes...
dötte a...
geért, a...
sás kes...
Áldás...
minta-f...
gyen e...
A „K...
küldi k...
Leljene...
ben, me...
E hó...
boldogu...
Abrudd...
nem eg...
üzemek...
szünt, ...
tisztes...
bánya...
szerep...
meghat...
teitől...
Az e...
Szék...
zsef...
dor, la...
A gy...
Özve...
tina a...
tali fő...
Mózes

forrt e bányavidék története: ök hárman, egy hál' Istennek még életben levő negyedik társukkal, Dregán Jánossal, vezették és irányították a bányavidék életét. Ebergényi Mózes volt vezető szellemük; egész munkás és szorgalmas életét arra szentelte, hogy három társával egyetemben felleltsék a vidék jövőjét és a népesség nyugodt megélhetését biztosítsa. Áldásos működését siker is koronázta; századok óta nem volt oly boldog e vidék, mint e század 60—70-es éveiben, midőn a bányászat élén Ebergényi Mózes és társai állottak; és most kidőlték ök, a vidék és Verespatak jötevői, itt hagyta imáadásig szeretett városát, aranybányáit a vezető fő, a vezérő szellem, tatongó, pótolhatatlan irt hagyva maga után. Résztétel, fájdalommal kell gondolnunk e város és vidék derek, hazafias polgárságára, mely egyszerre, rövid időn belül veszíti el legderekabb férfait és nincsen, aki őket pótolja. Sirjukba ezer munkás, szorgalmas bányász nép hálaja, tisztelete kíséri őket és soká, nagyon soká fog élni emlékek a nép szívében.

Ebergényi Mózes, a mellett, hogy az aranyvidék legintelligensebb, legtekinélyesebb polgára volt, számottevő tevékenységet fejtett ki a közélet terén is. Élete végéig virilis tagja volt a törvényhatósági közgyűlésnek, számos bizottságnak tagja és illetőleg elnöke, és mint ilyen, lelkiismeretesen teljesítette kötelezettségeit; ha valamelyes hazafias, vagy megyei közügyért kellett munkálkodnia, fáradhatatlan volt, szorgalmasan járt el a megyei közgyűlésekre, ha pedig szerette bányavidékeert tehetett valamit, kész volt hetekig tartó külföldi utakat megtenni, csakhogy bányászata érdekében valamit tapasztaljon, azért valamit tehessen; nem létezik számottevő bányász ember széles e monarchiában, ki ott és munkálkodását ne ismerte volna és elismeréssel ne adózott volna munkálkodásának Politikai tekintetben a vidék legtekinélyesebb irányadója volt, rendületlen híve a szabadelvűpártnak, sokáig a szabadelvűpárt elnöke; a Nagy-Szebenbe összehívott országgyűlésre a vidék őt választotta meg képviselőjévé és utóbb is — bár több ízben felajánlották neki a kerület mandátumát — azt soha el nem fogadta, nem akarta kedvelt bányáit elhagyni. Az ország erdélyi aranybányászatának történetében korszakot alkotó volt azon ténye, hogy Bisztrán Dregán János társával roppor-gyárt állított fel és óriási áldozatok árán lehetővé tette, hogy a bányászok sokkal kevesebb költséggel szerezheték be a bányászathoz annyira nélkülözhetetlen robbantó anyagot és használják most is; a szegényebb bányászoknak néha éveig hitelbe adta e port, csak is azért, hogy a szegény bányász dolgozhassék, mindennapi kenyerét megkereshesse, az anyag előállításának árának visszafizetését arra az időre hagyván, midőn a bányász dúsabb aranyra talál és anyai pénze is lesz, hogy a repesztő anyag árat megtéríthesse. „Majd megfizeted fiam, ha jó bányász lesz”, ez volt stereotip válasza, ha a bányász újabb fizetési halasztást, vagy hitelbe újabb ropport kért. És most e jötekonny nemtőjét vesztette el Verespatak bányász nepe; bizony-bizony nagyon is megsirathatja jószívű „kurátorát”, amint őt számos bányagazgatói állása után elneveztek. Nincs többé a jó „Mózes bácsi”, aki annyi jót tett, oly sok könyvet száritott fel.

Végül aranybetűkkel írta be nevét Ebergényi Mózes Magyarország újabb történetébe is; végig küzdötte a szabadságharcot, harcolt hazája függetlenségéért, az elnyomatás szomorú napjaiban pedig a bujdosás keserű kenyerét ette.

Áldásos volt egész élete, áldásos egész működése; mint férj, gondos, szerető apa volt egész életében; legyen emléke örökkön örökké áldott.

A „Közérdek” szerkesztősege és kiadóhivatala ez uton kívül legmélyebb részvétét a mélyen sujtott családnak. Lelkinek vigaszt azon általános tiszteletben és szeretetben, mely az elhunyt emléket mindig kísérni fogja.

E hó 9-én, hétfőn, kísérték ki utolsó útjára a megfölgölgüt. Részt vett a temetésen az egész város, Abrudbánya városának számos előkelősége, a vidék majdnem egész teljében. Gyászba borult minden, a bányászemek szüneteltek, a város élénk sietős-forgása megszünt, mindenki a halottas házhoz sietett, hogy a végutolsó megadja. Molnár Albertnek, Abrudbánya város ev. ref. lelkészének jutott azon szomorú szerep osztályrészeül, hogy régi jó barátját eltemesse, megható beszédben bucsuztatva el őt összes szeretettől.

Az elhunytban Imreh Károly járási főszolgabíró, Székely Mózes kir. erdőfelügyelő és Ludvig József bányamérnök apósukat, dr. Ebergényi Sándor, lapunk munkatársa, unokabátyját gyászolja.

A gyászoló család a következő gyászjelentőt adta ki: Ötvegy Ebergényi Mózesné született Winkler Krisztina a maga és gyermekei: Kálmán kir. sóbányahivatali főnök; Gyula gyógyszerész; Etelka és férje Székely Mózes kir. alerdőfelügyelő és gyermekeik: Margit,

Bandi; Irma és férje Ludvig József magántársulati bányamérnök és gyermekeik: Gabriella, Etelka; Gabriella és férje Imreh Károly főszolgabíró, ugyszint minden közeli és távoli rokonok nevében mély fájdalommal jelenti, hogy a szerető hű férj, az önfeláldozó édes apa, szerető após, nagypapa és rokon telekes Ebergényi Mózes föld- és bányabirtokos bányagazgató, roppor-gyártulajdonos, alsófehérmegyei bizottsági tag, a verespataki ev. ref. leányegyház gondnoka stb. folyó október hó 7-én reggeli 3/45 órakor, 69 éves korában hosszas és kínos szenvedés után megszünt élni. Miként az erős tölgyet, mely évszázadok viharával dacolni látszik, kidöntik a gyökér szálat közt tanút vert férgnek, úgy döntötték le az ép, erős férfit az őt megtámadó súlyos és terhes betegségek. Benne nem csak a család fentartó, hanem Verespatak közönségének egyik legelső oszlopos férfija távozik a sírba, egy betölthetetlen irt hagyva maga után földünkön. Mi vérző szívű övéi, kik boldogok valánk őt legközelebről magunkénak mondhatni, méltán ajkainkra vehetjük a síralmak írójának eme szavait: „Elesett ami fejünknek koronája, azért szomorú a mi szívünk s meghomályosodtak a mi szemünk.” Béke poraira! Áldás emlékére! Az idvezültnek hült tetemei folyó október hó 9-én délután 3 órakor az ev. ref. vallás szer-tartása szerint tartandó gyász-istenisztelet után fognak örök nyugalomra helyeztetni. Verespatakon 1899. október hó 7-én.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasói tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgösen beküldeni sziveskedjenek.**

— **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter Schveszter Ferencz székelyudvarhelyi kir. járásbírói joggyakorlatot a nagyenyedi járásbírói joggyakorlatot a tordai kir. törvényszékhez aljegyzővé, Kovács Ferencz gyulafehérvári kir. törvényszéki telekkönyvi átalakító díjnyelvé, Brebán Sándor tordai kir. törvényszéki aljegyzőt pedig a gyulafehérvári kir. járásbírói helyettesévé.

— **Metianu,** a gör. keletiek nagyszabású érsekségi metropolita látogatására Balázsfalvára érkezett. Itten két napig volt az érsek vendége és időzését felhasználta arra, hogy a balázsfalvi közintézeteket megtekintse. A metropolita 3-án a gyorsvonattal székelyhelyre, Nagyszabásra tért vissza.

— **A vármegye őszi közgyűlése.** A vármegye őszi közgyűlése a hó 28-án szombaton délelőtt 10 órakor lesz. Ezt megelőzőleg az állandó választmány első ülését október hó 17-én, második ülését október hó 27-én — mindig délelőtt 10 órakor — tartandja az alispáni kis teremben.

— **Október 6-át** Gyulafehérvár hazafias közönsége is igen szépen ünnepelte meg. Délelőtt 11 órakor a székesegyházban ünnepi gyász-istenisztelet volt, melyen Ujfalusi apátkanonok cselebrált fényes segédlettel s amelyen részt vettek az összes iskolák, a káptalan, a papság és a hatóságok a főnökök vezetésével. Délelőtt 4 órakor a római katolikus főgimnázium ifjúsága szavalattal és fölolvassal egybekötött gyászünnepe rendezett. A szép és intelligens közönség Rats Károly tanár szép beszédének hatása alatt omlott szét. — Balázsfalván az Emke iskola tartott alkalmi ünnepélyt, melyen Vezsmás Sándor tanító és Bicskey Konstantia tanítónő magyarázták meg a növekedéseknek a nagy nap jelentőségét. — Szépen ünnepelt Zalahatna is, hol az összes középületekre és sok magánháza kitűzték a fekete gyászlobogót.

— **Szász Domokos emlékünnepe** vasárnap d. e. folyt le a ref. templomban az egyházmegyétől és a Bethlen-kollégiumtól együttesen rendezve. Zuhogó eső gátolta a női világot a megjelenésben. Férfi közönség azonban meglehetősen számmal jelent meg, a kolozsvári tanári kör ide rándult tagjaival egyetemben. Az emlékünnepe jelentőségét nagyban fokozták a Bethlen-kollégium ifjúságának és tanító-képzőjének karénekei, gyászdalai. Az ünnepély végeztével elállt az eső, eloszlott a boru s kék ég mosolygott alá a felhőfoltok közül.

— **Az egyházmegyei közgyűlés** vasárnap és kétfőn folyt le a megyebeli lelkészeink élénk részvétele mellett. Az első napon a közgyűlés néh. Szász Domokos ev. ref. püspök emlékének áldozott, a második napon pedig a késő esteli órákig tanácskozott a városháza nagytermében. A tanácskozásokat Sándor János esperes, elnök vezette.

— **Szüret városunk területén.** F. hó 11-én városunk tanácsa tanácsülésében az ideai szüret kezdetét

iratközzanak, mert a tanfolyam megkezdését tovább halasztani már nem lehet, beiratkozó ez ideig pedig nagyon kevés van.

— **Az aradi vértanúk** emlékének szenteli a „Képes Családi Lapok” illusztrált szépirodalmi hetilap legközelebbi számát, mind a három vértanúnak arcképét közli élethű reproductióban, nagy képen mutatja be a véres tragoedia egy legérthetlenebb, s ezért legaljasabb momentumát és gr. Bathányi Lajos kivégzetését is stb. stb. El nem mulaszthatjuk olvasó közönségünk figyelmét erre a páratlanul olcsó lapra felhívni, melynek előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld kívánatra a kiadóhivatal (Budapest, VI., Szondly-u. 11. sz.)

— **Pályadíj kitűzése.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdeklődők figyelmét a következő irodalmi pályázatra hívja fel: A magyar kereskedelmi és iparkamara szakirodalmi bizottsága 1000 (egyezer) korona díjat tűz ki a következő szakmunka megírására: „A kisipar jövője” (Azon iparágakra vonatkozólag, melyek a mai termelési viszonyok között fejleszthetők és a fejlesztés eszközei.) A jelítség levéllel ellátott pályamunkák 1900. évi május 30-ik napjáig küldendők be a kereskedelmi és iparkamarához Szegedre. A díj odaítélésére kiküldött bizottság a beérkező pályamunkákat tagjai közül választandó bírálóknak adja ki és azok írásos bírálati jelentése alapján az 1900. évi országos kamarai értekezletnek tesz jelentést a díj odaítélésére, megjegyezve, hogy a díj csak irodalmi becsű munkának ítelhető oda és hogy a díjazott munka egy éven belüli első kiadási joga és kötelezettsége a szakirodalmi alapot illeti.

— **A máriacelli gyomorcsseppek** kipróbált, erős és kitűnő hatásukkal fogva gyomorgyengésnél és emésztési zavaroknál a nép minden rétegében nagy, sőt növekedő kedveltségnek örvendenek. A máriacelli gyomorcsseppek, melyek egy jónak bizonyult szerint a legjobb anyagokból készülnek, minden gyógyszerárban kaphatók. Megrendeléseknél ajánljuk tisztelt olvasóinknak, hogy legyenek figyelemmel a lapunk mai számában foglalt erre vonatkozó hirdetésben látható védjegyre és aláírásra, melyekkel a valódi máriacelli gyomorcsseppek csomagolása történik.

— **A napilapok újdonságai közt** már vagy négy hét óta hosszú számsorozatok olvashatók: az Osztály-sorsjáték nyereményszámai. Most folyik ugyanis a negyedik Osztály-sorsjáték főosztályának húzása, amely harmincezer sorsjegyek juttat nyereményt. Azok a számsorok a közönség legkedvesebb olvasmánya. Az a nagy érdeklődés, amelylyel országsszerre várják, azt bizonyítja, hogy az osztály-sorsjáték milyen népszerű, úgy mondhatjuk, hogy megállapodott intézményé lett. Mindenféle nyereményekről s a szerencsés nyerőkről beszélnek. Ök most a közérdeklődés tárgyai. Hogy a nevük immitt-amott nyilvánosságra kerül, annak nem is a sorsjegyelárusítók az okai. Az ismerősök adják tovább a szerencsés neveket, ök terjesztik az igazza lett legendát. A negyedik sorsjáték főhúzása október 11-ével véget ér, a harmincezer nyerő a maga nyereményét fölveszi és megkezdődhetik az ötödik osztály-sorsjáték campagne-ja. Ennek az első osztályra szóló sorsjegyei már e napokban piacra kerülnek. Érdekes sorsolási tervét már legközelebb e helyen közölni fogjuk. Előre is felhívjuk rá a közönség figyelmét.

— **Kelet befolyása Görögországra.** Sokan és sokat irtak már kelet befolyásáról a görög műveltségre. Sohasem volt nagyobb ez a hatás, mint Alexandros halálakor. Világos magyarázata van ennek a hős vezér, nagy hadjárataiban. Halála után átalakult az egész

Sz. 664—1898.

főisp.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak mult évi december hó 6-án kelt 116440. számú rendeletével a kormányzatomra bizott vármegye tisztviselőkarának létszámába egy 800 forint évi fizetés és 150 frt évi lakbér illetményvel egybekötött új járási szolgabírói állás rendszerszerűsítése engedélyeztetvén, ezen a folyó évi őszi közgyűlésen szabályszerű választás útján betöltendő **szolgabírói állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és életkorukat, családi állapotukat és az 1883. évi I. cz.-ben előirt minősítésüket igazoló folyamodványaikat hozzám **f. évi október hó 25-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem veendém.

Nagy-Enyeden, 1899. október hó 4-én.

Zeyk Dániel
főispán.

1954 1—3

Sz. 2251/99. tk.

Hirdetmény.

A marosújvári kir. járásbírói hatóság mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Alsófehér vármegyébe bekebelezett Magyar-Forró község határának általános tagosítása folytán szükségessé vált telekkönyvi átalakítási tervezet hitelesítésének megkezdésére **1899. évi november hó 6-ik** és következő napjainak délelőtti 9 órája tüzetik ki.

Ennél fogva felhívom:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen metaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okmányokat mutassák fel;

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírással az 1886 XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5—7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton többé nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek;

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a helyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírói hatóság telekkönyvi hatósága.
Maros-Ujvárt, 1899. szeptember 14-én.

Csegezy,
kir. járásbíró.

1946 3—3

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Selyem-damaszt

75 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyára** (es. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcba két zeres levélbélyeg ragasztandó. (5)

2664. szám.

1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatóknak Burnette Lika és Juon végrehajtást szenvedők ellen 121 frt 26 kr s jár. iránti végrehajtásos ügyében a nagyeszregedi 10 számú tjkvben foglalt A + 1. r. sz. 300 hr. sz. ingatlanra 160 frt; a nagyeszregedi 255. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 301 l. 302 2 hrsz. 28 frt; a 2. r. 378a 56. hr. sz. 6 frt; a 3. r. 434. hr. sz. 32 frt; a 4. r. 612 67. hr. sz. 14 frt; az 5. r. 913 l. hr. sz. 89 frt; a 6. r. 1068 2. hr. sz. 71 frt; a 10. r. 2086 2 hr. sz. 39 frt; a 11. r. 2259 3. hr. sz. 50; a 12. r. 3690 21. hr. sz. 10 frt; a 13. r. 4336 3. hr. sz. 5 frt; és a 14. r. 4993 3. hr. számú ingatlanára 11 frt megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1899. évi **október hó 30-án d. e. 10 órakor** Nagy-Cserged községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíráknak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi kiadóhivatala.
Balázsfalván, 1899. évi szeptember hó 9-én.

Haubensild Károly,
telekkönyvi kiadó.

1952 1—2

Sz. 577.—1899.

főisp.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vármegye házi pénztáránál az évi 350 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel javadalmazott és választás útján betöltendő **pénztári ellenőri** állás lemondás folytán üresedésben lévén, ezen állásra, mely 1500 frt óvadék letételének kötelezettségével jár, ezennel pályázatot hirdetek. Az 1883. évi I. t.-cz. kiválmalmának megfelelően felszerelt pályázatok 1899. **október hó 15-ig** hozzám annál is inkább beadandók, mert az ezen határidőn túl beérkezett folyamodványokat tekintetbe nem veendem.

Az ezen állásra előzőleg hirdetett pályázat folyamán pályázottak igényei ezen pályázat által nem érintettek.

Alsófehér vármegye főispánjától.
Nagy-Enyeden 1899. szeptember hó 27-én.

Zeyk Dániel.
főispán

1940 3—3

Mária-czelli gyomorocseppek

Figyelni a védjegyre.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengesség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőgőgés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, **giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.**

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorocseppek** évek óta kúróknak bizonyultak, amit száz, meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forráktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-utca 12. sz.

Védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

1904 3—24

Szám 3485—1899.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye marosújvári járásában a maroscsücsi körorvosi állás **M.-Bükkös székely-lyel** betöltendő lévén, arra pályázatot hirdetek. Az egészségügyi kör áll 20 községből, 12.880 lakossal.

A körorvos javadalmazása 500 forint fizetés és 150 forint uti átalány, mely havi előleges részletekben M.-Bükkös község mint gyűjtő pénztár által fog kiszolgáltatni.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérések folyó év **október hó 25-ig** hozzám beadandók. A választás folyó év október 23-án Magyar-Bükkösön délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Részletesebb felvilágosítások alólírott hivatalnál kaphatók.

Főszolgabírói hivatal.

Maros-Ujvárt, 1899. évi szeptember hó 28-án.
Bőjthe Kálmán,
főszolgabíró.

1944 3—3

Szám 3485—1899.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye marosújvári járásában a szentbenedeki körorvosi állás **Maros-Szent-Benedek község székelylyel** betöltendő lévén, arra pályázatot hirdetek.

Az egészségügyi kör áll 13 községből, 13.780 lakossal.

A körorvos javadalmazása: 500 forint fizetés és 150 fuvar-átalány, mely havi előleges részletekben M.-Szent-Benedek község, mint gyűjtő pénztár által fog kiszolgáltatni.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérések folyó év **október 28-ig** hozzám beadandók.

A választás folyó év október 31-én délelőtt 9 órakor M.-Szent-Benedek községben fog megtartatni. Részletesebb felvilágosítások alólírott hivatalnál kaphatók.

Főszolgabírói hivatal.

Maros-Ujvárt, 1899. évi szeptember hó 28-án.
Bőjthe Kálmán,
főszolgabíró.

1943 3—3

Kiadó szállás

a Bethlen-utczában.

Áll 2 földszinti szobából, konyhából s a szükséges mellékhelyiségek-ből. Értekezhetni **Lázár István** tanárnál.

1947 1—1

